

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe semestrul următoriu, respective pe trimestrul Iulie-Septemvrie al anului 1882, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșese cu ultima Iunie 1882, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârîia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu 16 Iunie.

(O - l.) Dacă voesce Dumnezeu să bată pe cine-va, îi ia mintea. Așa dăce poporul român. Și noi dăm creșemînt dăcerei populare, căci pe poporul nostru experiența de toate dălele l'a învățat a vorbi adevărul.

Nici odată dăcereă aceasta n'a fost mai la loc ca și astăzi în așa numita eră constituțională maghiară. A bătut Dumnezeu pe conducătorii nostri, și dovadă că i-a bătut sînt faptele lor dovedite față de naționalitățile din patrie.

Multă răbdare se recere ca omul în dăia de astăzi săși păstreze sângele rece. Pe lîngă toată bunăvoința îl părăsesce pe om moderația. Și nu

e mirare, căci vai ce greu e aici la noi traiul, Doamne amărit mai e sufletul nostru, încât ni se pare că e păcat a mai înneca în pept amarul.

Sîntem eschiși sistematicesce dela toate beneficiile statului. Și aceasta pentru cuvîntul că sîntem Români. Contribuim la toate sarcinile statului, cu avere, cu sînge, și dovadă ne e istoria, contribuim cu simțimintele dinastice cele mai înflăcărare. Și ca recompensă ce căpătăm? Sub firma de român sîntem preterați pretotindenea, suspicionați ca cei mai mari făcători de rele, și în timpul din urmă ni se ia și unicul tesaur, ce ne-a mai rămas, dulcea limbă strămoșască.

Cunoascem pretecestele, sub cari ni se atacă dă de dă acest tesaur, ce ne-a mai rămas, cunoascem mesteșugirile, cu cari ne vînează, și nu vom inceta de a ne apăra, căci ni se răpesc, ce avem mai scump, și dacă-l vom perde și acesta, atunci încetăm de a mai fi, ceea ce sîntem.

Ungurii sufer de mult de boala maghiarisărei. Dovada ne sînt toate faptele lor dela introducerea dualismului. Pofta de a maghiariza a devenit la ei boală, și încă boală cronică, ale cărei simptome se arată dîlnic în procedura lor. Ca un specimen de simptom vedit al boalei de maghiarizare, vom reproduce astăzi pre cel mai recent, care încă merită a fi considerat.

În comitatul Sătmare (Szatmár) s'a format în dălele acestea o reuniune cu programa de a căștiga cât mai mulți aderenți ideii de stat unguresc printre populația, care nu vorbesce unguresce, și de a face propagandă pentru limba ungurească. Această reuniune sa format sub auspiciile organelor administrative ale comitatului. Presidentul ei este comitele suprem, vicepresident vicecomitele, și așa mai departe după rang. Ca president de onoare s'a proclamat unanim episcopul patriotic Dr. Schlauch, carele după cum ne spune cu emfasă „Pester Lloyd” și-a început activitatea

prin cuvîntare înflăcărare și prin contribuire din parțesi cu 1000 fl., spre scopul reuniunii.

Întreagă mișcarea poartă timbrul oficialității. Au arondat întreagă țeara după drag placul lor, numai și numai să ne maghiarizeze. Ne eschid si stematic de pretotindenea ne sărăcesc sistematic, numai și numai să ne maghiarizeze. Ne suspiciionează și ne denunță nedemn numai și numai ca să ne maghiarizeze. Au introdus în scoalele noastre limba maghiară, cu scop vedit ca să ne maghiarizeze; fac proiecte pentru scoalele medie, numai ca să ne maghiarizeze mai cu sporiu. Nu ne primesc pregătirile scitifice dela occidentul luminat, căci șovinismul vrea maghiarisarea. Acuma au început cu formarea de reuniuni spre a ne maghiariza.

Mai trebuie semaghiarizeze aerul și apa, apoi pot bate din pinteni.

N'am fi luat notiță despre reuniunea de maghiarisare din Sătmare dacă nu ni s'ar fi părut procederea prea bălțată. Stăm inaintea alternativei: reuniunea de sub întrebare sau e permisă de legile statului sau nu. De nu e permisă nu va avea viață. Dacă e permisă posibil că va trăi. Și în cazul din urmă trebuie să mergem cu logica mai departe. Sîntem cetățenii unui stat constituțional. Sîntem cu toții egali inaintea legii. Sîntem datori a ne conserva naționalitatea în sensul legilor din vigoare, aceasta ne învață între altele și reuniunea Szechenyi din Sătmare. Facem apel la toți românii, dela mic până la mare, dela bătrîn până la tînăr. Români din patru unghiuri, acum ori nici odată! Constituțiv în reuniuni spre a vă conserva dulcea limbă strămoșască. Și cu deosebire voi brașovenilor, faceți tot posibilul în direcția aceasta. Îmitați pre Maghiari din Sătmare și Români secuiți din părțile ostice ale Transilvaniei vă vor binecuvînta. La lucru frați români urmați pe Maghiarii din Sătmare în toate părțile cu deosebire în Treiscaune, în Ciuc, la

Cluj și chiar în Sătmare și în uitata Marmație pentru ca să păstram tesaurul cel scump adus și păstrat de părinții și străbuni noștri în Dacia lui Traian.

Românii din Ungaria.

IV.

(Urmare.)

Din isvoarele ce ne stau la dispozițiune se vede că urmările bullei de aur nu se simt dintr'odată ci succesive.

În Maramurș și în comitatul mărginaș al Ugocei la începutul seculului al 14 (1303) găsim stări, cari dovedesce că Români în timpurile acele sea flau încă în condițiuni favorabile. Un duce în fruntea lor, administrațiune proprie în toate ramurile. Inșiși țeranii fără sarcini împovărătoare. Atunci găsim pe ducele Nicolae, care într'un document din acele timpuri este numit „nobilis vir et honestus... Vainvoda.”

Și după emigrarea lui Dragoș, pe la anii 1363—1392, sînt urme de voivodi români în Maramurș. Satele își aveau knezii (primarii) lor, sătenii plăteau *quingagesima* și unele daturi neînsemnate castelanilor regali. Judecățile urmau între dînșii după drepturile lor naționale. Într'un document din anul 1378 aflăm că regina Elisabetha în afaceri de competență dăce între alte:.... *quare fidelitati vestrae... mandamus quatenus praedictos knezios et olahos nostros in nullis causis iudicare sitis ausi.... si quidem autem actiones contra ipsos habetis.... in presentia.... officialis eorundem olachorum prosequi debeatis... jure observato aliud non facturi.*

În condițiuni de asemenea se găsesce Banatul, întărite de regii de mai dincoace până în jumătatea a doua a seculului al 15. Regele Ladislau într'un document din an. 1457 dăce între alte după ce motivează pentruce întăresce instituțiunile (in

FOIȚA.

Ședința „României June.”

Viena, 20 Iunie 1882.

Diua de 17 Iunie a. c. a fost pentru Români din Viena și mai cu seamă pentru societatea „România Jună” o dă de mare însemnătate și amintirea ei un șir lung de ani nu o va putea nimici. În aceea dă a ținut „România Jună” o ședință literară festivă în onoarea societății „Junimea” din Iași și a însemnat prin aceasta în analele ei o pagină cu litere de aur.

Membrii societății în număr complet, mai mulți oaspeți, între cari și cunoscutul filo-român dl profesor de universitate Dr. I. U. Iarnik, erau adunați în seara dălei amintite în restaurația Höllrigl, I. Babenbergerstrasse Nr. 5, și pe fețele tuturor se oglinda bucuria și mulțumirea, ce le cuprinsesă sufletul la această solemnă ocazie.

La oarele 8 presidentul societății, dl Popasu deschide ședința prin un cuvînt, în care arată cum societatea „Junimea” a introdus în literatura noastră critica, cum ea combătând direcția literară, greșită ne-a aretat pe cea adevărată. Și ca „România Jună” ca societate literară, își implinesce prin fapta de a dă o datorie a sa față de „Junimea”, care prin o luptă grea de 15 ani, a isbutit a face progrese atât de mari. D-sa încheie cu aceste cuvînte: „Salutăm pe membrii „Junimei,” salutăm pe conducători, căci salutându-i pe ei, salutăm progresul nostru!”

Mai nainte de a trece la ordinea dălei, se dă cetire unei clasice epistole, ce dl I. Negruzzi a adresat societății ca răspuns la scrisoarea acesteia, carei face cunoscut ținerea ședinței. Apoi se cetesc următoarele telegrame, ce a primit societatea în acea seară:

Iași.

Societatea „Junimea” trimite salutările sale „României June” și i urează traiu lung și prosperitate.

Subsămnații: Negruzzi, Pogor, Gane, Culian, Naum, Vărgolici, Pompiliu, Lambrior, Creangă, Misir.

Brașov.

Salutăm pe cei adunați în onoarea „Junimii” din Iași. Mai curînd sau mai tîrziu lumina trebuie să easă învingătoare. Trăiască Convorbirile!

Subsămnații: Bilția, Voina, Porumbescu, Socaci, Chelari, Budiu, Bărsan, Băulescu.

Un ura lung și nesfîrșit a urmat acestei cetiri și o bucurie îndoită a cuprins inimile celor de față aflînd, că cu „România Jună” dimpreună mulți alții sîrbează această dă însemnată.

Punctul 2 din programă a fost studiul dlui S. Haliță: „Literatura română înainte de anul 1860. Maiorescu și direcția nouă critică în literatura română.” Dl Haliță a înfățișat starea literaturii române pe vremea lui Lazar, Rădulescu; a vorbit despre acea

epocă, când apăreau scrieri ca „Lexiconul dela Buda” și „Tentamen criticum”; când fie-care român, ce scia descifra trei slove, scrisă la un loc, se credea literat și cernea coli întregi de hîrtie albă cu fantasmagoriile spiritului său mic. Prin aceste scrieri fără cea mai mică valoare s'a tîmpit gustul publicului cetitor și acei scriitori, mai puțin decăt mediocrități, și-au căștigat vază inaintea lumii românesce. A trebuit, să vină un spirit puternic, care cu arma pîrjolitoare a criticii într'o mână și cu făclia culturii într'alta, să oprească curentul în neprăsnicul său sbor. Dl T. Maiorescu, capul „Junimii”, a fost acela care a trata măsca culturii de pe fețele lor și ne-a arătat fața virginală a sciinții și civilizațiunei adevărate.

Dl Simion Pop a declamat cu mult succes drăgălașa legendă a dlui Alecsandri „Înșirăte mărgărite.” Glasul său trăgînat ne reamintesce totdeauna pe câte un moșneag dela țeară, care spune cu atîta dulceață poveștile, ce par a nu seca din mintea lui. Și frumsețile acestei legende a fost.

custodia et tutione vadorum Danubii):..... omnia et singula eorumdem Valachorum et Keneziorum privilegia super quibuscunque eorumque libertatibus, Praerogativis et Juribus confecta.....

Deosebirea între Maramureș și Banat este, dacă poate fi vorba de deosebire, că aici nu este un Duce în fruntea țerei ci un Ban (domn) care, un timp era tot odată și Domn țerei Românesce și Făgărașului și Amlașului. Și Banul, ca și Ducele, reprezenta teritoriul supus jurisdicției sale și lângă el congregațiunea generale a „districtelor valachice“. Mai era și deosebirea că în secolul acesta vedem că privitoriu la districtele acestea decretează regele Ladislau, „ca și antecesorii sei:“ *nullo unquam tempore alicui extraneo possessiones et villas donare..... Et quod huiusmodi 8 Districtus ab invicem non separabimus, nec aliquam ex eis donabimus sed S. Regni coronae..... vinctos tenebimus.*

Ceea ce va să zică ca ținutul are a se conserva ne atins și ne înstrăinat.

În Transilvania cetim între alte la Kemény un document din 1363, care se începe: *Nos Petrus Vice-Vajuoda Transylvanus.... iudicium et justitiam facere debemus*, care de o parte ne înfățișează guvernarea separată a Transilvaniei sub ducii și vice-ducii proprii și de altă parte în care se vede că într-o afacere de proces, *coram nobis et regni nobilibus de comitatu Hunyad ac universis Kenezis et senioribus olachalibus Districtus Haczak comparendi assignassemus.....*

Cumcă și mai încolo în Transilvania, va să zică, afară de comitatul Hunedoarei au etistat stări ca cele descrise pentru Români testează și scriitori bizantini când descriu reșobolul regelui Sigismund cu sultanul Baiazet (1391). Acei scriitori spun că *Dacii* sau *Blaccii*, pe cari îi numesce *hominum generi non ignobili*, se guvernează *proprio jure propriisque legibus*; mai departe: *Jussi proficisci in militiam, regi parente, tributum ferentes, quando cumque iis imperabit, solummodo petentes, ut sibi proprio jure, suisque legibus, rempublicam administrare liceat.*

Făgărașul (terra Fugros) este mai puțin atins de influența bullei de aur. Dreptul de proprietate românească l'atribue un document din 1231 timpurilor dominației „bulgăresce“. În privința ținutului acestuia documentele se contradic. După unele documente s'ar părea că *terra Fugros* se ținea până în secolul al 15 de România (Muntenia, Valachia) după altele că domnitori transalpini aveau stăpânire feudală asupra lui. A descurea lucrul în privința apartinerii țerei Făgărașului în secolii amintiti

este treaba istoriei. Scrierile istorice de până acum fiind scrise mai cu seamă de autori neromâni, ne lasă în dumerire. Scopul nostru nefind de a face istorie atingem, numai împrejurarea aceasta și punem înaintea cetitorilor unele citate. Istoricul Fejér d. e. ne spune de un document dela 1369 care se începe așa: *Ladislau, Dei et regis Hungariae gratia Wayuoda Transalpinus et Banus de Zeverino nec non dux de Fogaras...*; la același se afla alt document care se începe: *Vladislau Vajuoda Transalpinus Banus de Zeverino, et dux novae plantationis terrae Fugaras*; tot la același din an. 1390: *Mircius Dei gratia Vajuoda Transalpinus, Fogaras et Olmas dux Severini, Comes terrarum Dobrodictii despotus et Tristi dominus.*

Din toate cele de până aci și din alte multe, cari nu se pot cita aici, se vede, că Românii și după contactul mai de aproape cu Maghiarii și după începerea direcțiunii celei nouă, au păstrat mult timp pozițiune independentă, ba, ceea ce este mai interesant, au avut și legături cu Românii dela Dunăre.

Regii Ungariei, mai cu sama însă cei din secolii 13 și 14, treptat au primit pe Români în nobilimea ungurească. Pe lângă toate rezervele regilor cu anumite teritorii, pe cum am vădut la Banat; prin primirea aceasta, casta nobililor sau sporit și s'a întărit. Întărirea acestei caste a mărginit treptat drepturile naționale ale Românilor. Regii înșiși, precum am vădut din documentul citat din timpul reginei Elisabeta, trebuia din când în când se întrevină ca se împedece amestecul nobilimei în drepturile nenobililor.

Altă împregiurare funestă pentru drepturile naționale ale Românilor a fost propaganda romano-catolicismului; ceea ce convenia mult și regilor. Primirea în sinul nobilimei era împreună cu propaganda aceasta. Fie care Român, dacă devenia nobil se înstrăină și de religiunea conaționalilor sei. Din documente de pe timpul regelui Ladislau se vede rigurositatea cu care se procedea contra nobililor cari „*contempta Religione fidei Christiane, secte csismatice Wolachorum.... adhesisse dicuntur.*“ Paralel cu rigoarea aceasta merge restringerea în drepturi a kenezilor români. Deja regele Ludovic (1366) dispune că numai Kenezii, cari sunt confirmați prin litere regale pot fi considerați de asemenea cu nobilii; ceilalți se se considere de *homines comunes sau Olahos.*

Negreșit, că la dezvoltarea aceasta vor fi contribuit și împregiurări externe. Progresul cel făceau cele două principate dincolo de Carpați și ne

succedea lui Carol Robert și a următorilor lui de a le subjugă a acceierat procesul îndreptat contra drepturilor naționale române.

Seculul al 15 ne înfățișează încoronarea direcțiunii din cestiune. Nobilimea destul de puternică ca să pășiescă cu pretensiuni tot mai mari și mai împovăraătoare față cu poporul, căuta factori cu care se se alieze spre a putea manține putera ei.

Spre sfârșitul acesta Românii căți mai păstrase drepturi pentru servițiile lor cum a fost d. e. cei din castrul Saligo (Sălișce) cu apertinențele sale, și ai castrului Talmaciului cu apertinențele sale au fost administrativ încorporați la pretoriul Sibiiului; Brannenii la al Brașovului; Rodnenii la al Bistriței. Ținuturile acestea nu au fost aservite nimenui și în puterea decretelor regale (Sigismund 1428; Ladislau 1453; Mathia 1464, 1467 și 1464) se bucurau de aceleși drepturi ca pretoriile la care fură încorporați; însă numai erau în deplina independență administrativă ca mai nainte.

La anul 1437 care face epocă în istoria Românilor, în special din Transilvania, se găsește în fața nobilimei aliată cu Sasii și cu Secuii, cesti din urmă colonizați, precum afirmă dl Hunfalvy, de regii din casa arpadiană la marginea răsăriteană a Transilvaniei.

Desvoltarea aceasta a lucrurilor era periculoasă nu numai pentru Români, ci și pentru regatul Ungariei. Desvoltarea aceasta și a și resbunat la 1526, sdrobind regatul și dărâburindul în mai multe părți. Regii sub influența nobilimei puternice, spriginată, cum am dis, și de împregiurări, confirmau pretensiunile acesteia și nu mai erau acum în stare se pună pedeci pornirei arătate. Greutățile de pe umerii poporațiunii apăstate acum iau dimensiuni întinse. De altă parte au devenit insuportabile. Ciocnirea nu pute se lipsească.

Pretensiunile exagerate ale episcopului catolic transilvan (Lepes pretindea decima restantă pe de ce ani) și nisvința de a lega de glie o parte a poporului scos succesiv din dreptul de proprietate, au provocat rescoala din 1437, la care s'au alăturat și nedreptății cari făceau parte din naționalitatea maghiară. Rescoala s'a sfârșit în favorul populațiunii apăstate. Nobilimea, Secuii și Sasii, aliații aceleia, a trebuit în Octomve 1437 se pășească la o învoială, care avă a se presenta regelui (Sigismund) se o sancționeze. Regele însă a murit în Decemvre a aceluiași au.

Nobilimea și aliații ei cu toată învoiala, murind acum și regele, au înnoit alianța cu Secuii și Sasii și lupta s'a început de nou. Sfârșinduse lupta

reinnoită în defavore poporațiunii apăstate, aceasta a remas într-o stare precară. De aci încoa nu mai întâlnim documente cari se dăcă că la 1291.... *quod cum universis nobilibus, Saxonibus, Syculis et Olachis in partibus transilvanis.... pro reformatione status eorumdem congregatiorem cum eisdem fecissemus.*

Cu toate aceste până în secolul al 17 găsim pe Românii din Transilvania având kenezii lor și constituțiunea lor rurală. Numai de după moartea lui Mihai datează legile care declară pe Români privați de drepturi și-i iobăgesc în toată forma. Dar nici aceste nu se estind asupra tuturor Românilor, pentru că boerii din părțile Făgărașului, cari își primiră boeronatul încă dela Domnii transalpini, nobilii țerani din alte părți ale Transilvaniei, nu cad în categoria aceasta.

Din toate dar, chiar și din părțile cele mai triste ale istoriei Românilor rezultă că Românii din Ungaria și Transilvania au avut pământul lor, s'au ca proprietate ereditară s'au ca posesiune în puterea dreptului avitic consvetudiinal (după obiceiul vechiu) și că și acei cari au perdut acest drept l'au perdut în urma desvoltării succesive a împregiurărilor interne, nu însă prin puterea cuceririi cu sabia.

Revista politică.

Sibiu, în 11 Iunie.

Foaia oficială din Viena publică un ordin împărătesc contrasignat de toți ministrii cislaitani prin care tribunalele excepționale vor funcționa în Dalmația și mai departe șeaze luni de zile. Alt ordin ministerial dispune că măsura aceasta se estinde și asupra districtelor Cattaro, Ragusa și Metcovic.

Sultanul din Constantinopole a suprins lumea diplomatică cu două decorațiuni. „Rebelul“ Arabi pașa din Egipt e decorat cu ordinul Medjidie clasa I în brilante și Khedivul Egiptului distins cu un suvenir în diamanturi. Distincțiunea Khedivului nu face însă senzațiune așa mare în lumea diplomatică cum face decorațiunea „Rebelului“. Toată lumea se întreabă ce atitudine vor lua puterile apusene, de oare ce demonstrațiunea sultanului este îndreptată în contra lor. Între foile cele mai proaspete din Viena se află reprezentată părerea, că și aici ar fi în joc mâna neveđută a lui Bismarck, care lucră ca să desbine pe Francia de cătră Englitera. „Post din Berlin întinde deja mâna ministrului president frances. Acest oracul a lui Bismarck, după ce toarnă leșiă aspră capului lui Gambetta, cărui i se

îndoite prin nimerita predare a dlui Pop.

Dl. Brătian a cântat foarte bine romanța lui Flechtenmacher „Ți-a duci aminte“ acompaniat de pian, și la dorința generală d-sa a trebuit să repeze acest cântec melodios. Dl Brătian posedă o frumoasă voce de tenor I și am avut de mai multe ori ocazia a l'auđi cântând în ședințele „României June“

Punctul 5 a fost caracteristica dlui I. T. Mera „Scriitorii dela Junimea.“ Dl. Mera a caracterizat mai întâi întreaga direcțiă literară a Junimii, care tinde a forma înainte de toate o limbă curată și limpede, ce se-o înțealgă întreaga clasă a Românilor, pentru care e scrisă; apoi a crea opere de valoare și a produce ceva original. A tractat despre scrierile istorice a lui Xenopol, despre studiile limbistice ale lui Cihac, Burla Lambrior, Tictin s. a. toate scrise cu o adâncă erudiție și de bun augur pentru aceste științe, atât de însemnate pentru noi. A amintit scrierile filosofice ale lui Maiorescu și ale regretatului V. Conta, care atunci, când promitea cele mai frumoase progrese

în ramul său, puțin cultivat la noi, moartea ni la răpit pentru vecie. A amintit mai departe pe Cilian și Melic, ear' dintre jurisprudenți pe Maiorescu, Philipescu, Carp, Tasu etc. Dar mai mult s'a oprit dl. Mera la scrierile beletristice, publicate de membrii Junimii. A caracterizat poeziile drăgălașe ale lui I. Negruzzi, care, dize dsa, sunt niște scumpe mărgăritare, ce prin naturalitatea și drăgălașa lor, simplitate ating foarte plăcut inima cătră care sunt adresate; a tractat despre pesimismul lui Eminescu în frumoasele sale Poesii, despre A. Naum Olănescu, Pompiliu ș. a. A făcut apoi caracteristica novelor lui Slavici, Negruzzi și Gane, cei mai însemnați noveliști români. „Acești scriitori și au scos sugetele crierilor lor din clasa neprefăcută a poporului și au implinit astfel o însemnată cerință a novelei pe lângă aceasta novelele lor posed însușirile, ce le pretinde spiritul și tendența, tractând strările sufletești și ideile unui popor întreg care stări vor fi aceleași cât timp va trăi poporul respectiv.“ Apoi a vorbit despre povestile dlui Creangă pe care l'

numesce „părintele“ povestilor românești. — „Toate aceste scrieri sunt de o valoare până acum necunoscută la noi.“

Dl. N. Popovici a declamat partea primă din scrisoarea III alui Eminescu, ca un adevărat artist.

Dl. I. C. Panțu a cetit pasagiul din criticele lui Maiorescu intitulat: „În contra direcției de astăzi în cultura română (1868.)

Punctul 8 a fost studiul dlui S. S. Albini „T. Maiorescu și poesia română.“ Dl. Albini a descris mai nainte epoca de tristă aducere aminte, când faimosul „Scrieți băeți“ a binemeritatului Eliad, împina un mare resunet pe terenul poeziei și când cuvintele dlui Alecsandri „Românul e născut poet“ devenise un trist adevăr. Atunci toți băețoi, cari 'și băteau capul încă cu silabizarea lui az, buche, scrieau, și ear scrieau poezii și le dedeau la cocoane și oameni cu stare; și toți bărbații crescuți la trup se îndelețniceau pe lângă dîlnicele lor lucruri și cu mesteșugul ușurel a poeziei. Ear junii, cărora le răsăria muștafa și începea a le bate inima după

dragoste își cântau suferințele în versuri fără înțeles, pline de nimicuri. Dl. autor tractează despre critica lui Maiorescu, apoi despre regulile poetice, ce ni le a dat dsa, și încheiă cu aceste cuvinte: „Astăzi, în al doilea deceniu dela pășirea dlui Maiorescu în lupta literară cu satisfacțiune vedem cum poeziile bune pe di ce merge se înmulțesc, ear' cele rele tot mai mult dispar din literatură; vedem cum tot mai mult străbate în publicul nostru gustul și conștiința adevăratelor frumseți poetice și trebe se recunoasce, că mare parte din aceste frumoase rezultate cad în meritul dlui Maiorescu, un merit acesta, care i va rămânea pentru toți vecii, cât va mai fi literatură română!“

Dl. N. Popovici a cântat Ronduca și Hora Griviței așa cum numai un artist ca d-sa scie să cânte. Dl Popovici face studii la conservatorul de aici și dispune de o melodioasă și puternică voce de bariton, ce te pătrunde până în adâncul sufletului și de multe ori înveșeșce partea socială a ședințelor „României June“ prin doinele și horele sale.

împuțat a fi autorul situației dăce, că Freycinet, dacă pricepe situația, încă tot mai poate eși cu câștigul principal din afacerea egipteană.

De altminteria leșia nu vine asupra capului lui Gambetta numai dela „Post.” Cartea galbină a guvernului frances publicându-se acum de curând a provocat un vifor în presa francesă asupra lui Gambetta. Diare ca „Debats”, „Siécle”, „Pays” toamnă toate batjocurile asupra lui, numind politica din timpul ministeriului său idiotă, oarbă și declarându-l de om mort.

Cabinetul din Petersburg a denumit de ambasador la Viena pe principele Lobanoff, fost ambasador în Constantinople înainte de izbucnirea războiului din 1877.

În finele lui Iunie, s'a telegrafat dela Berlin, se va întruni la Paris sau la Londra o conferință spre a lua o hotărâre asupra regulamentului prelucrat de comisiunea dunăreană europeană. Regulamentul, care conține 108 articoli, se știe că n'a fost semnat de România. În titlul regulamentului nu se ține însă nici de cum seamă de opozițiunea României; din contră, s'a trecut la ordinea zilei asupra rezistenței acestui stat țermurean și s'a ales formula: cu aderarea delegaților, ear nu cu consimțământul. Dacă România nu va apuca o cale mai bună, atunci conferința se va ține fără România și regulamentul va dobândi sancționarea Europei.

Telegrama aceasta o comentează „Telegraful” din București în chipul următoriu:

Am publicat mai sus o depeșă pe care nu o putem numi decât glumeață. Ea ne spune că la finele lui Iunie se va întruni la Londra sau la Paris o conferință care va sancționa regulamentul prelucrat de comisiunea europeană dunăreană și pe care guvernul nostru a refuzat de a-l semna. Dacă România nu va adera până atunci la acest regulament, apoi conferința se va ține și fără ea. Dacă aceasta invențiune este numai o gogoriță la adresa României, apoi ea este proastă și nu poate prinde câtuși de puțin măcar. Și, de fapt, ce ne spune depeșă? că conferința se va ține și fără România, dacă aceasta nu va voi să semneze până atunci regulamentul. Prin urmare aceiași soluțiune în ambele cazuri, adică sancționarea regulamentului. Deosebirea este numai că în unul din cazuri el nu va avea semnătura noastră, și așteptăm să vedem cum va putea Europa să-l eșecute pe teritoriul nostru. Nu mai vorbim de tratatul dela Berlin, pe care depeșă diarului vienez pare a-l uita cu totul și de care voia să-și a-

ducă aminte, mai zilele trecute cu atâta dor și foc diarul „die Presse”, când era vorba despre ridicarea Bulgariei la rangul de regat. Deci, spre a reveni la depeșă de mai sus, noi n'avem nici un avantaj dacă am semna regulamentul, și prin urmare vom stăru în punctul de vedere adoptat până acum, cu toată gogorița născocită de diarul vienez. În numărul de mâine vom publica regulamentul elaborat de comisiunea dunăreană,

Afacerea dela Tisza-Eszlar.

Afacerea aceasta a devenit și în stadiul cercetărilor o afacere celebră. În diarele mari urmăresc toate fașele ei până în cele mai mici detaiuri. Noi aceasta nu o putem face. Însă ca se ținem publicul în curent despre dânsa, vom reproduce unele mai remarcabile din diarele mari din Budapesta. Eată ce scrie „Budapesti Hir-lap”:

— Eszther Solymosi dispăru în 1 Aprilie a. c. fără ca să-și știe cineva de urmă, totuși nu i-a venit nimenui din acel ținut în minte să aducă disparițiunea ei în legătură cu o crimă sau cu Jidovii. Cel dintâiu prepus nu se născu din cuvintele cari scăpară din gura fiului hahamului înaintea gâscărilor din Eszlar; de oarece încă de pe atunci aveau prepus asupra străinilor, întruniți la haham, cuvintele copilului numai au întărit prepusul. Ideea, că doară Jidovii poartă vina la misterioasa disparițiune a Eszterei, se născu mai întâiu în mama ei și privilegiu la aceasta a dat chiar hahamul din Eszlar. Era pela începutul lui Maiu. Sărmana bătrână mergea atunci de di dela un for la altul ca se afle ceva scire despre fata ei, pe care pretorul pusese se o caute în tot comitatul. Într-o di, când Solymosi plângând se întoarce acasă dela pretorul, întâlni în cale pe hahamul Scharf. Acesta vorbi cu dânsa, o întrebă, și a repetit de mai multe ori „se nu se mănhească căci fiica ei se va întoarce că n'a înghițit-o pământul”; După aceea se apropie cu încredere hahamul de dânsa, ca să atragă atențiunea la ceva „Poporul, diace hahamul, care nu știe multe și e superstițios, fabulează că Jidovii au lipsă pentru coacerea paschei lor de sânge creștinesc; aceasta ar fi o mare nebunie totuși e posibil ca nebuniile aceste să se repețească.” Hahamul atrase atențiunea femeii, se nu dea credemânt unor astfel de fleacuri. Solymosi mulțami Hahamului pentru interesarea sa, dar ideea nu-i putea eși din cap. Ea împărtași părerea ei mai multor din sat întrebând, ce să știe face? Astfel se lăți prepusul și după, ce băiatul hahamu-

lui fu întrebat de gâscări pe luncă mai cu deadinsul, a repetit ceea ce i scăpasă odată din gură. Vestea a ajuns la urechile autorității. Aceasta s'a simțit datoră a asculta pe băiat „pe sub mână”

Când se făcură primele arestări Scharf și femeia lui negară toate; câteva zile negă și copilul lor, de 16 ani, păstrând cerbicie nepomenită; numai frățiorul acestuia repetă cu mare linisce sufletească și cu mare rezoluțiune cuvintele rostite de el în luncă: „Tata omorît pe fetița cea de ungar „adăogând „că lucrul s'a întâmplat în Sâmbăta pascilor după servițiul divin de după ameași.” (După cum e cunoscut, Eszter atunci s'a vădut mai pe urmă în împregiurimea sinagogii). În zadar insistă judecata pe lângă copilul cel mai mare; el rămase la toate întrebările pe lângă aceea că nu știe nimic.

Președintele tribunalului presupuse, că copilul numai de frica cercetării neagă și ordonă de aceea să tracteze cât se poate de bine, să se observe în fie care moment al vieții sale sufletești și să-l îndemne să spue adevărul. În urma acestui ordin copilul nu fu închis în arestul tribunalului, ci fu dus în locuința privată a unui scriitor dela trib. care-l tractă foarte uman, care vorbea cu el când în glume, când serios și se năzui, să câștige încrederea băiatului. I și succese și se convinse că copilul are spirit viu, o pricepere ușoară și simț; numai în ce privește crima fatală remase nemișcat, repetind necontentit mai în același ton, că el nu știe nimic. După fie care convorbire băiatul era serios, contemplativ și se putea observa că spiritul său se ocupă cu soartea părinților săi. Așa au trecut mai multe zile. În fine, într-o noapte strigă copilul care era foarte neliniscit, strigă de odată din pat, pe îngrijitorul său și i istorisi suspinând, că un mare secret apasă sufletul său; mai mult nu mai poate suferi, din care care causă roagă pe judele instructor să binevoiască să vină la dânsul ca să-i facă o dreaptă descoperire. Scriitorul făcu aceasta cunoscut judecătorului, care îndată se sculă și se grăbi către băiat, ca se ia la protocol mărturisirea lui.

Copilul spune următoarele: În Sâmbăta pascilor, după servițiul divin ritual, după prânz la 1 oară se duseră credincioșii pe acasă și în sinagogă remaseră afară de Scharf, numai vre o câți-va jidovi din Eszlar, mai mulți hahami străini și un cerșitor jidov galițian. Tatăl său îl trimise pe el și pe fratele său mai mic din templu. Ei însă au ramas în curte și au vădut cum Scharf chemă pe mica Ester Solymosi în sinagogă și cum după aceea îndată se închisă ușa. El era curios, se știe, ce se întâmplă în lăuntru, și uitându-se pe gaura cheii, vădu destul de bine, că un haham străin și cerșitorul galițian puseră fetița legată deja pe bancă lângă masa de rugăciune apoi merse un alt haham strein la fetiță și îi tăia gâtul cu un cuțit.

Sângele ce împroșca îl prinseră ceilalți într'un vas, și ca să se scurgă mai iute, ridicară trupul fetiței cu rana sângerândă deasupra vasului. Atâta despre esența mărturisirii. Multe ce s'ar mai putea spune despre cercetările făcute le refac și astăzi, aceea pot însă se mai amintesc, că pe basa mărturisirii băiatului, tribunalul închise numai decât persoanele arătate; numai un haham strein, pe care copilul nu l'a numit și cerșitorul galițian au dispărut, fără se li se dea de urmă. Interesant este, că copilul acum ține strâns la mărturisirea sa tocmai pe cum nega de statornic mai înainte. Cei închiși neagă și acum cu rezoluțiune, cu toate că nu și pot da seamă de Alibi

și în răspunsurile lor la întrebări singuratic sunt o mulțime de contradicții, pe când copilul vorbește corect, și se simte moralmente ușurat. El citește bucuroși și scriitorul l'provede cu cărți. Acum ceteste istoria lui Ioan Hunyady. Îndecătorul convine adeseori cu el, de repetite ori a încercat să-l aducă în confusiune, săl facă să se abată dela fasiunea s'a pentru că era posibil, ca copilul numai în fantasia sa înferbentată să fi vădut istoria îngrozitoare. Fu cercetat și de medic și peste noapte observat, de nu e lunatic sau nu suferă de idiosincrasie? Copilul însă se dovedi, că e sănătos, somnul său e linistit, vorbirea și răspunsurile sale documentează facultățile sale intelectuale.

Dr. Székely, locțiitorul de procuror superior a conversat mai mult cu copilul și acesta i-a atras atențiunea asupra depunerii sale agravatoare și asupra consecențelor. „Eu am spus adevărul” i-a fost răspunsul. — După aceea îl întreabă Dr. Székely, de prescrie cumva vre una dintre cărțile sfinte ale religiunii jidovesci sau vre o tradițiune ca sângele creștinesc să se folosească spre scopuri rituale. Copilul repetă, că el cunoaște principiile religiunii sale destul de bine. El a studiat mult sf. scriptură, dar o astfel de pretensiune nu e cuprinsă în Sf. scriptură — diace el — numai într'un loc își aduce aminte că e prescriș, că jidovii la pasci să ungă țiținele dela uși cu sânge de oaie, ca ângerul se cunoască casa jidovului și pe cel dintâiu născut se nu-l prăpădească; de altminteria vârsarea de sânge e strict oprită, și jidovul pios nu trebuie se guste din carnea unui animal dacă este sângeroasă.

Dr. Székely îl întreabă după aceea ce crede el din ce motiv au săvârșit părinții lui și jidovii o faptă atât de înfiorătoare. Copilul se cugetă un moment și repetă: nu mi pot închipui... streinii au săvârșit-o.

În urma acestor mărturisiri datoria judecării au fost, se procedează la oculată în sinagogă și împregiurimea ei. Abstrag dela încercările fără rezultat și amintesc numai de aceea ce, chiar dacă n'ar fi probă au dat tribunalului unele indicii despre crimă. Aceasta s'a aflat în sinagogă.

S'a cercetat adică fiecare pată în Sinagogă, nu cumva se poate constata vre o urmă de pată de sânge în locul arătat de copil? Sinagoga nu e padimentată și pe pământ comisiunea nu a aflat nici o urmă de sânge; cu toate acestea a bătut la ochii organelor judecătorești, că aproape de masa de rugăciune în locul arătat de copil pământul era de culoare mai deschisă și mai puțin bătucit ca într'alte părți și e probabil că aci pământul din cauza petelor de sânge a fost săpat și dus, și înlocuit prin alt pământ sau cel puțin amestecat cu altul.

Varietăți.

* (Parastas solemn) s'a celebrat ieri după cum anunțaserăm în nrul trecut, în memoria neuitatului Archiepiscop și Metropolit a Marelui Andreiu Bar. de Șaguna. La parastas a pontificat Escel. Sa Preasântitul Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul cu asistență numeroasă. Asesorii consistoriului archidieceșan, Profesorii institutului Andreian și elevii institutului, precum și alți onorațiori și public au asistat și au contribuit la solemnitatea jalnică. Choral elevilor institutului, condus de P. prof. Cuntan prin cântările funebre cu deosebire prin imnul de încheiere „Românime mult cercată” a dat expresiune adevărată pielor simțeminte ale credincioșilor jeltori.

În decursul ședinții societatea a expedat următoarele două telegrame:

Dlui T. Maiorescu, București.

Literatura cine decât tu ne puteai da. Adevărul a învins. Semnul adevărului tu l'ai înplântat. „România Jună”, întrunită în ședință festivă în onoarea „Junimii” îți doresce mulții ani de suces pentru progresul nostru literar.

Dlui Iacob Negruzzi, Iași.

„România Jună” serbând victoria luminii, ca ați făcut în literatura noastră, Vă urează mulți ani și vă roagă, să spuneți acelei valoroase „Junimi”, astăzi bătrâne prin fapte, că junimea română din patru părți o admiră și o urmează.

La telegrama societății dl Maiorescu a răspuns prin următoarea depeșă:

Gura Târgoviște.

Foarte mișcat de salutarea dv. vă rog primiți și exprimați colegilor recunoștința mea. Puțin poate face un critic. Mult trebuie să facă o întreagă generație de tineri inte-

ligenți. Am început noi în grele împregiurări, literatura română agteaptă să urmați cu mai mare rezultat. Trăiască „România Jună”!

Subsemnat: Maiorescu.

Dlui president soc. „România Jună”.

După închiderea ședinții s'a început partea socială, care a durat până dimineața.

Astfel s'a petrecut această ședință a „României June” care cât voi trăi nu o voi uita. Căci o bucurie și o mulțămire a timbrat sara de 17 Iunie, cum se observă numai în momentele cele mai solemne și de cea mai mare însemnatate. Și leganat în fericirea, ce-mi cuprinsese toată ființa, diaceam în gândul meu dimpreună cu Cichindeal: „Mintea, mărită nație românească, mintea! când te vei lumina cu învătătura; cu luminatele fapte bune te vei uni: mai aleasă nație pe pământ nu va fi înaintea ta.”

Un oaspe.

* (Grindină.) În săptămâna trecută dese ploi și tempestăți au făcut multe daune, în comitatul Cluj, comunele: Totelec, Petridul-mare și Tamaș au fost cercate de grindină grozavă încât toate trei comunele s'a lipsit total de bucatele spicoase, nerămânând locuitorilor, cu puțină excepție Români toți, din ostenelele lor nici barem de semănță pentru viitor.

* (Scandal public jidovesc.) Dela Alba-Iulia ni se scrie în 20 Iunie următoarele:

Aseară se bătură ca orbii corifeii jidovimei din loc în promenada orașului în fața unui public numeros. Bătaia lua dimensiuni mari mestecându-se acolo tot neamul jidovesc, care în deoște umple promenada cu o emfază înăscută. S'a întâmplat și răniri grele cauzate cu bastoane. Causa a fost că după ce mai mulți ani Baruchescii folosiseră vama pieței de aci, în anul acesta a luat vama Deutsch Lazar. Mare ură din aceasta cauză căci vama era un bun venit și apoi incorectitățile de mult la modă. Arendașul cel nou a continuat incorectitățile, și le-au sporit, încât aci piața Albei-Iuliei este părăsită de oamenii din giur din cauza multelor vecsațiuni la încasarea vamei, măsurate cam vîrfuită de către arendator. Postul vameș a constatat mai multe prevaricațiuni, însă fiindcă la poliția urbană n'avea speranța de remediu a început prin oameni a face publicului cunoscut tarifa. Pentru aceasta apoi acuză la poliția pentru conturbare de liniște publică și alte născociri, și pertractarea aceasta apoi în aceea și se fini cu scandalul de sus.

Comicul încă n'a lipsit din dramă. Până ce nu se năpuse bătaia acesti baronași în *spe* „*conversau*” în limba statului; îndată însă ce se începu bătaia își luă loc limba s'au mai bine jargonul nemțesc-jidovesc, în care puteai se auzi cele mai clasice vaiete ale femeilor și fetelor combatanților, și înjurături de ale bărbatilor. Mai departe unii jidovi stănd și nepricepînd ce a pricinuit bătaia — vorbeau de goane muscălesci — cari ș'ar fi luat începutul și aici.

Un preambulătoriu.

* Cetim în „Românul” de ieri: M. S. Regele a primit ieri în audiență pe d. Dr. Mitrea, român de origină, și care actualmintea se află căpitan în oastea olandeză.

Cu această ocaziune putem adăoga că d. Dr. Mitrea a dăruit muzeului nostru o frumoasă colecțiune de reptile din insulele Sumatra, Java, Borneo.

* (Turbare vindecată.) Dilele trecute am reproduc din *Teara* de sus faptul că o copilă a fost mușcată de un câne turbat și a fost încredințată îngrijirilor și căutării dlui Dr. Radu.

Același diar ne aduce următoarele amănunte, afirmând tot de odată că copila a fost vindecată.

Victima era o copilă de vr'o 4 ani, căreia, lăsându-se rana în aceeași stare 36 ore, abia după ce inoculația se efectuase deja fu adusă în cura dlui dr. Radu, medicul curant al dlui C. Șuțu. Cu toată agitația febrilă de care copila era cuprinsă, d. medic nu perdă speranța de o scăpă. După o cură inteligentă și conștientă de 14 zile, copila fu pe deplin scăpată. Eată însuși tratamentul, care consistă: în administrațiunea de doze însemnate de chloral hydrat și injecțiuni reiterate de pylocarpină.

Cetitorii nostri își aduc aminte că d. Dr. Denis Dumond a comunicat Academiei de medicină franceză vindecarea unui cas de turbare mai tot cu acest mijloc.

Teara de sus spune că și d. Dr. Radu ar fi comunicat Academiei de medicină din Paris și celei din Vi-

ena succesul dobândit în tratarea turbării.

Errata. În numărul trecut s'a pus din eroare deasupra titlului diarului *Joi* în loc de „*Marți*.”

Loterie.

Mercuri în 28 Iunie n.

Sibiu: 32 52 35 59 75

Bursa de Viena și Pesta

Din 27 Iunie n. 1882.

	Viena	B. pesta
Renta de aur ung. de 6% . . .	119.80	119.60
Renta de aur ung. de 4% . . .	87.70	87.80
Renta ung. de hârtie . . .	85.95	85.90
Imprumutul drumurilor de fer ung. . .	134.50	134.—
I. emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. . .	90.60	90.25
II. emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. . .	110.50	110.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. . .	95.75	95.50
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului . . .	98.—	98.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire . . .	97.—	97.25
Obligațiuni urbariale temeșane . . .	97.50	97.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire . . .	97.—	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane . . .	98.25	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice . . .	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărare decime de vin . . .	96.90	97.25
Sorți unguresci cu premii . . .	118.—	118.—
Sorți de regularizarea Tisei . . .	119.60	109.50
Datorie de stat austriacă în hârtie . . .	76.50	76.40
Datorie de stat austr. în argint . . .	77.25	77.25
Renta de stat austriacă . . .	95.—	94.25
Sorți de stat dela 1860 . . .	130.20	129.50
Acțiuni de bancă austro-ung. . .	825.—	825.—
Acțiuni de bancă de credit ung. . .	305.—	305.50
Acțiuni de credit austr. . .	310.50	310.75
London (pe poliția de trei luni) . . .	120.30	119.95
Serisuri fonciari ale institutului „Albina” . . .	—	99.30
Argint . . .	—	—
Galbin . . .	5.66	5.64
Napoleon . . .	9.55 ^{1/2}	9.54
100 marce nemțesci . . .	58.80	58.60

Încunoscire.

Subscrisul comitet va premia dintre învățătorii scoalelor populare din despartământul Sibiuului al asociațiunii Transilvane pentru literatura și cultura poporului român, pe cei ce vor arăta:

a) cea mai bună lecțiune practică din scoala poporală dată în scris din ori-ce obiect de învățământ cu 2 # adică doi galbini;

b) că au promovat mai mult seriile la poporul român pe calea învățământului cu 20 fl.

c) că au cultivat și promovat vre-unul din următoarele ramuri economice și adică: stupăritul, pomăritul s'au legumăritul în școală și popor, — pentru fie-care specie a 10 fl. — 30 fl.

Învățătorii de pe teritoriul acestui despartământ, cari vor reflecta la aceste premii — se invită ași îndrepta concursul lor la adresa subscrisului până la finea lunii Septemvrie st. n. a. c.

Sibiu, din ședința comitetului despartământului III al asociațiunii Transilvane, ținută la 8/20 Maiu 1882.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,

[104] 1—3 dir. desp. III.

Apel către autorii români.

Adunarea generală a despartământului III al asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român în ședința sa din 1/13 Noemvrie 1881 ținută în comuna Cacova a aflat de bine a lua un conclud referitor la înființarea de bibliotecă în comunele rurale aparținătoare acestui despartământ. După-ce concludul acesta a aflat consimțământul și aprobarea On. Comitet central al asociațiunii transilvane și după-ce comitetul despartământului, ce a luat inițiativa, a statorit modalitățile de executare a acestui conclud, în înțelesul acelor modalități ne luăm voia a ruga pe p. t. autori români să binevoiască a da mână de ajutoriu numitului comitet întru ajungerea scopului ce-l urmăresce, donând câte-va exemplare din opurile ce le-au edat pentru înființarea bibliotecii sau și numai înles-

nindu-i procurarea acelor cu preț scăzut.

Ofertele binevoitoare au a se trimite la adresa subscrisului.

Sibiu, 3/15 Iunie 1882.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
[105] 1—3 dir. desp. III.

Nr. 142.

[103] 2—3

CONCURS.

pentru stipendie din fundațiunea lui Gozsdu:

Prin aceasta se escrie concurs pentru un stipendiu din „fundațiunea lui Gozsdu” de 500 fl. la casa de gradațiune, un stipendiu de 400; eventualmintea de 300, 200, sau de 100 fl. cu observare, că se dă preferința Concurenților pentru silvicultura.

Concurenții, au a-și adresa petițiunile, instruate cu testimoniile scolare, instruite de botez, și atestat de paupertate până la 10 August stilul nou 1882 către Cancelaria fundațiunei lui Gozsdu Budapesta Királyutca 13.

Tot odată sunt avertați și stipendiarii fundațiunei lui Gozsdu, de a și substerne până la 10 Aug. stil. nou 1882 documentele despre rezultatul studiilor în a. scol. 1881/2 la reprezentanța fundațiunei lui Gozsdu Bpesta Királyutca 13 — pentru că la dincontra, se vor lipsi de stipendiul avut.

Budapesta 24 Iunie 1882.

Comitetul adm. al reprezentanței fundațiunei lui Gozsdu.

Nr. 32.

[100] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parohia materă de clasa a III-a, Valea-Uzei cu filiile Valea-Inzelului și Olteni, pe lângă nepotinciosul paroch Ioan Sana, prin aceasta în urma ordinațiunei consistoriale dto 28 Februarie 1881, Nru-4092, B. — se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.”

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt jumătate din toate venitele stolarie regulate la 16 Martie a. c.

Doritorii de a ocupa acest post seși aștearnă petițiunile lor, instruite conform statutului organic și regulamentului provisoriu pentru regularea parochiilor la subscrisul oficiu protopresbiterial al tractului subscris, până la termenul prefapt.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Albei-Iuliei.

Alba-Iulia 3 Iunie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alesandru Tordoșan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 95.

[97] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia gr. or. de clasa III G. Hodac se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Rom.”

Emolumentele sunt:

1. Porțiunea canonică, 3 jugere fâneaș și 2 jugere loc arător, cari aduc un venit anual de 100 fl.

2. Dela 160 familii câte o ferdelă cucuruz sfârmit a 1 fl. — 160 fl.

3. Dela 250 familii câte o di de clacă a 40 cr. v. a. — 100 fl.

Alte venituri dela înmormântări, cununii, botezuri etc. — 140 fl. Suma 500 fl. val. austr.

Supraedificatele parochiale lipsesc cu totul.

Petentii au de ași îndrepta suplicile, instruite în sensul §-lui 13 și analog cu §. 121 pt. 8 al statutului org. la subscrisul posta ultimă Reghinului săsesc.

Oficiul protopresbiterial gr. or. tractul Reghinului.

Idicel, 3 Iunie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Galation Șagău m. p.,
protopresbiter.

Nr. 2674 - 1882. civ.

[101] 2—3

Publicațiune!

Asupra cererei contelui Eugen Lazar proprietar în *Cerghidul-mare*, în afacerea admiterei comasării generale a hotarului Cerghidului-mare, se determină ca di de desbatere **diua de 25 Iulie n. 1882, 10 oare înainte de ameați în cancelaria comunei Cerghidului-mare**, — despre ce proprietarii de acolo se avisează a se înfățișa în persoană, sau reprezentați de advocați plenipotenți pe lângă aceea observare, că absenții în înțelesul articolului de lege XLV din 1881 §. 9 se consideră ca învoiați cu comasarea.

Din ședința tribunalului reg. ținută în 3 Iunie 1882 în Elisabetopole.

Nagy m. p.,
pres.

Henter m. p.,
notariu.

Nr. 2923—1882. civ.

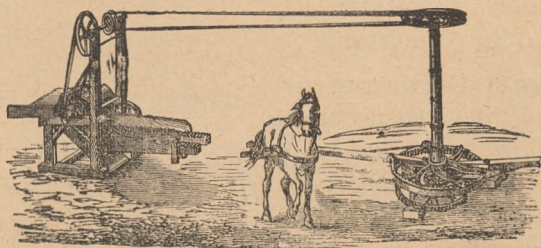
[102] 2—3

Publicațiune!

În afacerea comasării generale a hotarului *Micăsesei*, se determină pentru începerea rugărilor pregătitoare, precum și pentru regularea reprezentanței, alegerea inginerului și preliminarul speselor diua dela **3 August a. c. dimineața la 9 oare și zilele următoare** în cancelaria comunei Micăsasa, despre ce pe calea publică țineii avisez pre proprietarii interesați cu aceea observare, că absențarea unuia sau altuia nu va împiedeca cursul pertratării.

În numele tribunalului ein Elisabetopole 16 Iunie 1882.

Kelemen m. p.,
jude esmis.

Avis pentru posesorii de pământ și agricultori!

Mașine de imblătit cu vapor, mașine de imblătit de mână și de cai, ciure (Trieure) de sortat și venturat, mașine de ales, pluguri schimbătoare de Hohenheim (construcțiunea cea mai nouă) precum și tot felul de alte mașini și alte părți întregitoare reco-mandă pe lângă alte prețuri de concurență **Ferăria lui**

Andrieu Török,
în Piața-mare, în Sibiu.

Esposițiune permanentă de acestea se află în casa proprie, **Poarta Cîsnădiei** (Piața casarmei) vis-a-vis de casa vamei.

Fabrica se află în casa lui **Pavel Giebner pe Soldiș Nr. 38—40**, unde se fac toate reparaturile și lucrările de construcțiune cât se poate de efin.

[99] 3